

Osnovna šola Železniki
Otoki 13
4228 Železniki

*Vzgoja, zadovoljstvo in učenje -
most v nadaljnje življenje.*

TURIZEM V ŽELEZNIKIH ZA DRUŽINE Z MLAJŠIMI OTROKI

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice: Eva Katarina Lorber, Lejla Mravlja, Ema Pfajfar, Brina Rant

Mentorici: Damjana Demšar, Irma Prevc

Tematsko področje: turizem

Šola: OŠ Železniki

Šolsko leto 2021 / 2022

1. KAZALO VSEBINE

2.	ZAHVALA.....	3
3.	UVOD	4
3. 1.	CILJI IN METODE RAZISKOVALNEGA DELA.....	4
4.	TEORETIČNI DEL	6
4.1.	KAJ JE TURIZEM?	6
4. 2.	KDO JE TURIST?	6
4. 3.	DEJAVNIKI V TURIZMU.....	7
4. 4.	DEJAVNOSTI V TURIZMU	7
4. 5.	POGOJI ZA RAZVOJ TURIZMA	8
4. 6.	VRSTE TURIZMA:.....	8
4. 7.	DRUŽINSKI TURIZEM.....	9
4. 8.	KAJ SO TEMATSKE POTI?.....	10
5.	EKSPERIMENTALNI DEL.....	11
5. 1.	INTERVJUJA Z GOSPO NATAŠO HABJAN IN GOSPODOM TOMAŽEM WEIFFENBACHOM	12
5. 2.	ANALIZA ANKETE	13
5. 3.	EKSKURZIJA BOHINJSKA BELA IN BLED	18
5. 4.	GOZDNA UČNA POT KRES IN NAČRTOVANJE POSTAVITVE TEMATSKE POTI	20
5. 5.	KRTKOVA UČNA POT	22
6.	ZAKLJUČEK.....	26
7.	POVZETEK.....	26
8.	LITERATURA	27

2. ZAHVALA

Za raziskovalno nalogo gre zahvala mentoricama Damjani Demšar in Irmi Prevc, ki sta nam pri nalogi pomagali, usmerjali in nas spodbujali.

Zahvaljujemo se učiteljici Dorici Prevc, ki je naše delo jezikovno pregledala.

Zahvala gre naši Osnovni šoli Železniki in gospodu ravnatelju Francu Rantu, ki nam je omogočil ekskurzijo na Bled in Bohinjsko Belo in s tem pripomogel h kvalitetnejši izpeljavi raziskovalne naloge.

Posebna zahvala gre našima informatorjema Nataši Habjan in Tomažu Weiffenbachu, ki sta si vzela čas, odgovorila na naša vprašanja in nas s tem tudi motivirala za nadaljnje delo.

Zelo smo hvaležne Mohorju Prevcu, ki nam je grafično oblikoval učni list in Krtka.

Zahvaljujemo se tudi Občini Železniki, ki nas je bila pripravljena sprejeti in poslušati našo predstavitev raziskovalne naloge.

3. UVOD

V zadnjih letih so se po Sloveniji zelo razširile različne tematske poti, namenjene družinam iz različnih krajev Slovenije. Na takih poteh ob različnih spretnostnih izzivih opravljajo naloge, s pomočjo katerih imajo priložnost bolje spoznati kraj ali neko zgodbo.

Pisateljica Polonca Kovač nam v svoji knjigi Hrabroslav prestrašeni preko pravljic opisuje znamenitosti slovenskih mest. Pravljičar Škratec in žeblički govori o Železnikih, škratku in krtku. Srečala sta se v votlini pod plavžem in se pogovarjala. Tam živi škratec v svoji votlini že od leta 1902, ko je plavž ugasnil, in še vedno kuje žebličke.

Ta zgodba nam je bila povod, da se je razvila ideja, da bi tudi v Železnikih postavili pravljico pot in tako ponudili domačinom in tudi turistom aktivnost, ki bi bila namenjena družinam z otroki. S tem bi poskrbeli za spodbujanje gibanja, promocijo kraja oziroma priložnost na nekoliko drugačen način spoznati Železnike. Sedmošolke Lejla Mravlja, Eva Katarina Lorber, Brina Rant in Ema Pfajfar so skupaj raziskovale, preverjale in pripravile predlog takšne poti.

3. 1. CILJI IN METODE RAZISKOVALNEGA DELA

3. 1. 1. Cilji našega dela:

- seznaniti se s pojmom turizem in njegovimi značilnostmi,
- raziskati, ali so v Železnikih možnosti in interes za razvoj družinskega turizma,
- spoznati načine raziskovalnega dela,
- seznaniti se z viri in literaturo,
- načrtovati tematsko pot,
- izdelati raziskovalno nalogo.

3. 1. 2. Raziskovalne metode dela:

- metoda viharjenja možganov,
- iskanje in pregled literature in virov,
- uporaba informacijske-komunikacijske tehnologije (računalnik, fotoaparati),
- anketni vprašalnik,
- metoda analiziranja rezultatov,

- intervjuji s pomočjo vnaprej pripravljenih vprašanj,
- pisanje povzetkov intervjujev,
- opazovanje in raziskovanje tematskih poti,
- zapis naših ugotovitev,
- metoda praktičnega likovnega izražanja,
- metoda načrtovanja,
- pisanje in urejanje naloge.

4. TEORETIČNI DEL

4.1. KAJ JE TURIZEM?

Turizem je pojav v družbi, ki se kaže v potovanju in bivanju ljudi zunaj kraja stalnega bivališča zato, da se telesno in duševno sprostijo.

Turizem je organizacija vseh dejavnosti, ki omogočajo potovanje, bivanje in zadovoljitev raznih potreb turistov. (M. Detela)

Turizem je skupek odnosov in pojavov, ki izhajajo iz potovanja in gibanja obiskovalcev nekega mesta, če ni s tem mišljeno stalno bivanje in če s tem bivanjem ni povezana kakšna gospodarska dejavnost. (W. Hunziker)

Turizem je splet odnosov in pojavov, ki izhajajo iz potovanja in bivanja oseb, ki jim kraj bivanja ni niti glavni niti stalni kraj bivanja in dela." (C. Kaspar)

V turizmu sta **dve strani**:

- ena so turisti, ki uporabljajo storitve za potovanje, prevoze, bivanje in sprostitev,
- druga stran so izvajalci teh storitev.

4. 2. KDO JE TURIST?

Različne razlage:

- ✓ Turist je popotnik za lastno razvedrilo.
- ✓ Turist je oseba, ki v kraju, kjer nima stalnega prebivališča, prenoči vsaj eno noč v hotelu ali kakem drugem nastanitvenem objektu. Turiste razvrščamo po raznih merilih:
 - domači
 - tuji
 - po dobi bivanja, itd.
- ✓ V širšem smislu: turisti so vsi obiskovalci nekega kraja oziroma območja, ne glede na vzrok obiska (razen začasnih prebivalcev: vojakov, študentov, učencev in tistih, ki imajo v kraju stalnega prebivališča delovno mesto).
- ✓ V ožjem smislu: turisti so le tisti obiskovalci, pri katerih sta rekreativni ali kulturni nagib primarna.
- ✓ Pri turistih je potrebno upoštevati vidik bivanja izven kraja stalnega bivanja in izven kraja delovnega mesta.

4. 3. DEJAVNIKI V TURIZMU

4. 3. 1. Nekateri objektivni dejavniki:

- denar,
- prosti čas,
- turistična ponudba,
- cene,
- geografske značilnosti,
- tehnična opremljenost,
- varnostno - politične razmere,
- konkurenca,
- promocija.

4. 3. 2. Subjektivni dejavniki:

- navade,
- vera,
- ugled,
- moda,
- strah,
- radovednost,
- posnemanje.

4. 4. DEJAVNOSTI V TURIZMU so: prevoz, gostinstvo, trgovina, turistične agencije, kulturne in športne dejavnosti.

– Naš kraj je cestno dostopen iz smeri: Škofja Loka (najboljša cesta), Most na Soči po Baški grapi, iz Radovljice preko Krobe in Dražgoš, iz Bohinja preko Soriške planine, iz Cerčna preko Davče ...)

– Vse leto je redna avtobusna povezava iz Škofje Loke, vendar le v času pouka. V času počitnic, vikendov in praznikov pa je avtobusov malo. Tako so turisti, ki želijo obiskati naš kraj, vezani na lasten prevoz. V poletnem času je npr. lani ob nedeljah vozil avtobus iz Škofje Loke do Bohinja in popoldne nazaj čez Soriško planino skozi Železnike do Škofje Loke. Zdi se nam, da bi to morali ohraniti.

– Kolesarska steza iz smeri Škofja Loka, ki bi turistom omogočila varno pot k nam, je trenutno delno v gradnji. Večji del le-te se še vedno ne gradi.

4. 5. POGOJI ZA RAZVOJ TURIZMA v nekem kraju:

a) **naravni pogoji**: Slovenija je za turizem brez dvoma privlačna država. Eden glavnih temeljev za razvoj turizma je naša bogata naravna dediščina, ki je imamo v primerjavi z drugimi evropskimi državami izredno veliko.

Naravni pogoji: površje (hribi, ravnine ...), podnebje, vode: reke (Sora), slapovi (Davški slapovi), zdravilna voda (Suša pri Zalem Logu), travniki, gozdovi, rastlinstvo, živalstvo ... V Železnikih je bogata naravna dediščina, ki bi jo veljalo bolj izkoristiti.

b) **družbeno - kulturni pogoji**: mednje štejemo prireditve (Čipkarski dnevi, Luč v vodo, koncerti, tombola), kulturno dediščino: stavbe (muzej, cerkvi, kulturni dom, galerija, kapelice, fužinarske hiše, kot je Plnada), spomenike (plavž), spominke (čipke, dražgoške kruhke, železne izdelke) in kulinariko.

c) **gospodarski pogoji**: gostinstvo, trgovina, šport, igrala, druge dejavnosti turistov,
- gostinstvo v Železnikih (gostilna Trnje, restavracija Lušina),
- info točka (Muzej Železniki - spominki)
- športni objekti: plavalni bazen, Športni park Dašnica, športna dvorana, športna igrišča, otroško igrišče; nogometno igrišče »Njivca«,

d) **politični pogoji**: mir in sožitje med narodi in ljudmi.

4. 6. VRSTE TURIZMA:

- družinski,
- gorski,
- obmorski,
- jamarski,
- zdraviliški,
- jezerski,
- mestni...

Turizem se lahko deli glede na:

- izvor: domači in tuji,
- nacionalni / mednarodni,
- starost: otroški, mladinski, seniorski,
- mobilnost: stacionarni, počitniški, tranzitni, izletniški, vikend,
- način organiziranja potovanja: individuvalni, skupinski, družinski
- vsebino: športni, poslovni, izobraževalni, sejemski, navtični ...

4. 6. 1. Najbolj aktualni obliki turizma v našem kraju sta gorski in podeželski.

V kraju vidimo priložnost za družinski turizem. Z namenom, da bi spodbudile te vrste turizem, smo se lotile naše raziskovalne naloge. Glede na to, da v kraju ni veliko prenočitvenih kapacitet, se nam za naš kraj zenkrat zdi primernejši izletniški turizem. Nekateri turisti se nastanijo v bližnjih vaseh, zato je za naš kraj sprejemljiv tudi vikend turizem.

4. 7. DRUŽINSKI TURIZEM

V zadnjem desetletju se po celi Evropi zelo močno razvija družinski turizem. Ugotavljale smo priložnosti, namene in izzive v razvoju tega turizma v Železnikih.

V raziskavi, ki smo jo prebrale, so pri več kot dvesto družinah preučevali ugodne učinke te vrste turizma na počutje staršev in na izboljšanje otrokovih spretnosti. Ugotovili so, da so se počutje staršev in spretnosti otrok zaradi družinskega turizma povečali. Starši so zato zadovoljni. Pri načrtovanju razvijanja te vrste turizma je pomembno upoštevati vidike vseh družinskih članov, tako staršev kot otrok, in izvajati bolj ugodne možnosti družinskega turizma.

Družinski turizem bi se v Železnikih in v celi občini dalo razširiti, saj ni vezan na prostor, kot npr. zdraviliški. Zagotovo je prednost te vrste turizma v tem, da ga lahko kombiniramo z drugimi oblikami turizma, ki so pri nas bolj razvite, npr. gorski ali podeželski turizem.

Naš potencial je zagotovo bogata naravna in kulturna dediščina. Razvoj raznih oblik turizma bi kraju prinesel večjo prepoznavnost, več delovnih mest in tako tudi večjo gospodarsko razvitost občine. Pri tem je nujna vključitev lokalnega prebivalstva in strokovnih sodelavcev. Pomembno je večje sodelovanje med turističnimi društvi v občini Železniki, z drugimi, predvsem sosednjimi občinami, in celo širše.

4. 8. KAJ SO TEMATSKE POTI?

Tematske poti so načrtovane in urejene poti z različnimi vsebinami, vezane na naravne in kulturne znamenitosti kraja. Poznamo gozdne učne poti, pravljíčne poti, trim steze... Tematske poti so poti, vezane na določeno temo, ki nam na zanimiv način približajo naravne in kulturne posebnosti posameznega območja. Tako se ob sprehajanju v naravi lahko naučiš česa novega. Na spletni strani slovenija.info navajajo, da ima Slovenija 5.000 kilometrov tematskih in sprehajalnih poti, prepredenih po celotni državi.

Raziskovale smo po spletu in našle nekaj tematskih poti, ki so se nam zdele zanimive:

- Medvedkova pot (Poljanska dolina),
- Godrnjačeva pot na Bohinjski Beli,
- Škratova učna pot na Rogli,
- Ne razjezimo blejskega zlatoroga (Tematska pot okoli blejskega jezera),
- Zlatorogova pravljíčna pot v Bohinj.

Pri tem smo naleteli na Zavod Škratelj, ki je po Sloveniji na podlagi zgodb iz slikanic že postavil številne pravljíčno-doživljajske poti, npr. Pot pastirskih škrtov na Krvavcu, Polhov doživljajski park, Pot močvirskih škrtov na Mali plac idr.

5. EKSPERIMENTALNI DEL

V začetku oktobra sta nas učiteljici Damjana Demšar in Irma Prevc povabili k raziskovalni nalogi. Predstavili sta nam idejo o predlogu postavitve tematske poti v Železnikih, namenjeno mlajšim otrokom. Ideja se nam je zdela zanimiva, zato smo si želele sodelovati in se začele skupaj z učiteljicama enkrat tedensko srečevati. Pogovarjali smo se, kje in kako bi naredili oz. postavili tako pot. Po pogovoru smo si napisali nekaj vprašanj in se odločile, da o tej temi povprašamo še druge, ki so aktivni na področju turizma v Železnikih.

Tako smo se odpravile v Muzej Železniki in opravile intervju z gospo Natašo Habjan. Dobile smo mnogo odgovorov na naša vprašanja, predvsem pa dodatno motivacijo, da je naša ideja dobra in je na tem področju v Železnikih še potencial.

Nekoliko kasneje smo opravile intervju še z gospodom Tomažem Weiffenbachom, predsednikom TD Železniki. Tudi njemu je bila ideja všeč in nam je rekel, da nam bo turistično društvo pomagalo pri izpeljavi, če se bomo lotili te poti.

Naredile smo si zapiske obeh intervjujev.

Po spletu smo zbirale informacije o takšnih poteh in pisale teorijo, ki nam je bila podlaga za načrtovanje. Ugotovile smo, da sta v bližini Bleda dve tematski poti, primerni za družine z mlajšimi otroki. V začetku marca smo si ju šle tudi ogledat oziroma prehodit. Nad Godrnjačevo potjo v Bohinjski Beli smo bile navdušene, nad tisto okrog Bleda pa nekoliko manj. Dobile smo dodatne ideje, kaj si na poti želimo in kaj se nam ne zdi preveč primerno.

Vmes je preteklo kar nekaj načrtovanja in razmišljanja, kako bi izgledala naša pot. Težave smo imele s samo idejo, kdo bo glavni junak na naši poti in kako bomo vpletle vanjo predstavitev Železnikov, da bo pot primerna za mlajše otroke.

Nato pa smo v maju šle po Gozdni učni poti Kres, kjer smo si zamislile, da bi potekala naša pot. Vse smo si zapisovale in načrtovale, kakšen naj bi bil naš končni izdelek.

5. 1. INTERVJUJA Z GOSPO NATAŠO HABJAN IN TOMAŽEM WEIFFENBACHOM

5. 1. 1. Analiza intervjuja s turistično informatorko v Muzeju Železniki gospo Natašo Habjan

Dne 11. novembra 2021 smo v Muzeju Železniki obiskale informacijsko točko. Go. Natašo Habjan, ki je zaposlena v javnem zavodu Ratitovec, smo povprašale o ponudbi tematskih poti v kraju Železniki in v občini Železniki, s poudarkom, da so te zanimive in privlačne za družine z manjšimi otroki. Zanimalo nas je tudi njeno mnenje o naši ideji.

Opisala nam je nekaj poti oz. aktivnosti, ki jih družinam z manjšimi otroki predlagajo za obisk, npr. pot v Sušo, Palčkovo pot proti Miklavški gori, Escape Town v Železnikih, Gozdno učno pot na Kresu, Groharjevo pot v Sorici, Oglarsko pot na Sv. Mohor, razne pohodniške poti, bazen ter seveda obisk Muzeja Železniki.

Povedala nam je, kdaj deluje muzej, kaj si lahko ogledamo v njem ter kdo predstavlja večino obiskovalcev. Izvedele smo, da muzej nima velikega obiska, enako Escape Town. V muzej največkrat obiskovalci pridejo zato, ker jih zanima plavž ali pa želijo obiskati katero od tematskih poti v bližini. Kadar turisti obišejo Železnike, jih zanimajo predvsem posebnosti in zanimivosti našega mesta ali kaj si lahko ogledajo v bližini. Gozdna učna pot od turistov ni ravno obiskana. Muzeja marsikdo ne obiše, saj v neposredni bližini ni parkirišč, tisto zraven Domela se jim zdi predač.

Ga. Habjan je bila navdušena nad idejo za tematsko pot za družine z mlajšimi otroki. Povedala je, da gostje občasno sprašujejo po aktivnostih, primernih otrokom, vendar ponudba ni velika in ni prilagojena manjšim otrokom.

Za konec nam je zaželela veliko uspeha pri raziskovanju in realizaciji tematske poti.

5. 1. 2. Analiza intervjuja s predsednikom Turističnega društva Železniki gospodom Tomažem Weiffenbachom

G. Tomaža smo v marcu 2022 povabile v šolo z namenom, da izvemo kaj o TD Železniki, o njihovi ponudbi obiskovalcem z manjšimi otroki ter o njegovem stališču in mogoče tudi stališče TD, o dopolnitvi ponudbe s tematsko potjo, kot smo si jo zamislile mi.

Povedal nam je kratko zgodovino Turističnega društva Železniki in njihovih nalogah, kot so ohranjanje tradicije, ponudbi nekaterih pohodniških poti, o aktivnostih raznih

športnih društev. Društvo preko različnih zgodb krajevne običaje s prireditvami prikazuje domačinom in turistom.

Povedal je, da so Železniki naklonjeni turizmu, lahko pa bi bili še veliko bolj.

Našo pot podpira in naša ideja mu je bila všeč. Predstavil nam je nekaj poti, ki jih lahko obiščemo pri nas, npr. pot v Sušo. Zanimalo nas je še, kdo bi tematsko pot obnavljal in skrbel zanjo, če bi se postavila. Povedal je, da se dobijo sredstva za obnavljanje takih poti in da bi za to poskrbela občina.

Domačini in tudi turisti do njega in ostalih predstavnikov TD pridejo z različnimi idejami, kako polepšati naš kraj ter obnoviti različne objekte. Vedno so veseli različnih pobud, vendar se pogosto zatakne pri denarnih sredstvih, za kar pa oni niso pravi naslov.

Na občini obstajajo participativna sredstva, to je denar, ki je namenjen takim idejam, kot je naša. Če se predstavnikom občine zdi, da bi ideja prispevala k večji prepoznavnosti kraja oz. občine in v tem primeru večjemu obisku turistov, bi jo Občina Železniki verjetno finančno podprla. Izvedele smo, da postavitve in dogovarjanje z lastniki parcel, kjer bi pot potekala, niso naša skrb, ampak če je projekt sprejet, za to poskrbi občina.

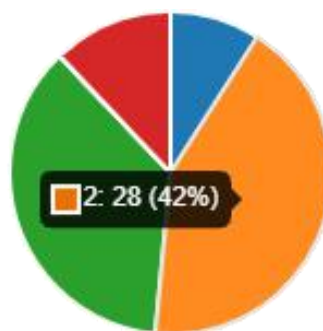
Predlagal nam je, da si pot dokončno zamislimo ter idejo predstavimo na občini.

5. 2. ANALIZA ANKETE

V anketo so bili vključeni starši dveh najstarejših starostnih skupin iz Vrtca OŠ Železniki, Ptički in Čebelice. Poleg njih pa tudi starši učencev 1. triade iz matične šole Železniki. Na anketo je odgovarjalo 66 vprašanih.

1. Koliko otrok je v vaši družini?

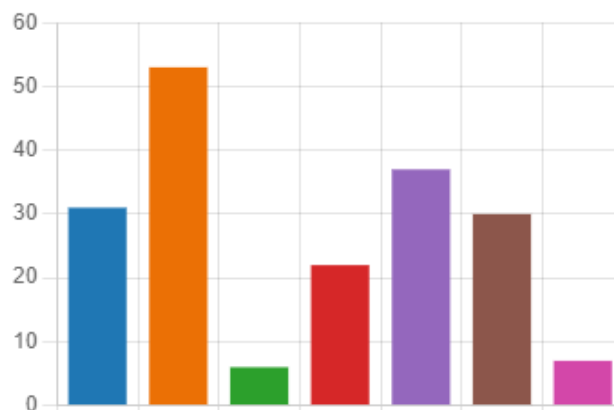
- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4 ali več

Večina staršev, ki je sodelovala v anketi, ima dva (28 anketirancev oz. 42 %) ali tri otroke (24 anketirancev oz. 36 %).

2. Kaj največkrat počnete z otroki med vikendom?

● Smo športno aktivni (kolesarjenj...	31
● Hodimo na sprehode ali pohode.	53
● Najraje smo doma.	6
● Igramo se družabne igre.	22
● Gremo na obisk k znancem ali s...	37
● Hodimo na izlete in spoznavam...	30
● Obiskujemo različne kulturne us...	7

Med vikendi starši z otroki najraje hodijo na sprehode ali pohode. Radi obiskujejo tudi znance in sorodnike.

3. Kaj je pomembno, da ima kraj, da ga obiščete?

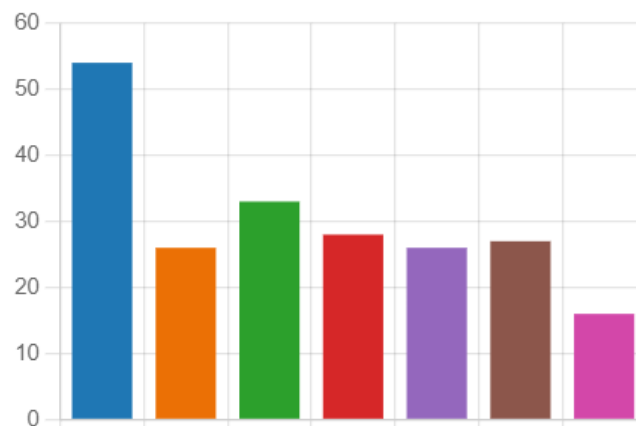
Večini staršem je pomembno, da kraj, ki ga obiščejo z otroki, ponuja igrala za otroke, gostišče/restavracijo, naravno in kulturno dediščino, ki zanima njihove otroke, kakšno posebnost ...

4. Katere aktivnosti bi predlagali za družino z mlajšimi otroki, da jih lahko doživijo ali si ogledajo v mestu Železniki?

Večina anketirancev je v Železnikih predlagala obisk bazena, muzeja, plavža, igral, okoliških hribov ter gozdno učno pot ... 15% jih meni, da v Železnikih ni ničesar, kar bi otroke zanimalo.

5. Kaj vaše otroke najbolj motivira pri hoji?

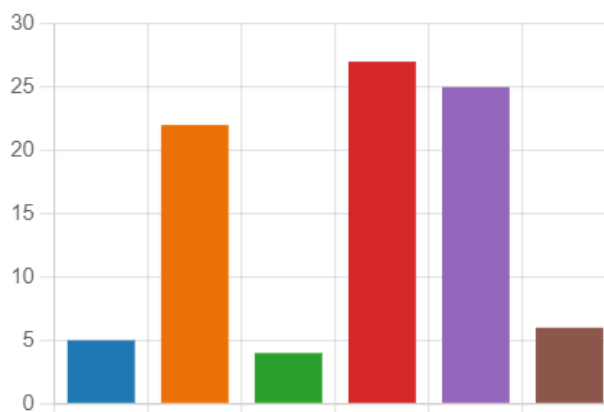
● Družba drugih otrok.	54
● Uganke in naloge.	26
● Gibalne ovire.	33
● Nagrada.	28
● Pravljična bitja.	26
● Narava.	27
● Besedne igre.	16

Več kot polovica staršev meni, da otroke pri hoji najbolj motivira družba drugih otrok. Motivirajo jih tudi gibalne ovire, nagrade, uganke in naloge ter podobno...

6. Ali poznate katero izmed naštetih družinskih tematskih poti?

● Medvedkova pot (Poljanska doli...	5
● Pot pastirskih škratov na Krvavcu .	22
● Godrnjačeva pot (Bohinjska Bela).	4
● Škratova učna pot (Rogla).	27
● Ne.	25
● Drugo	6

Več kot četrtnina družin pozna Škratovo učno pot na Rogli. Malo manj jih pozna Pot pastirskih škratov na Krvavcu. Kar četrtnina pa ne pozna nobene take poti.

7. Ali ste z otroki že kdaj obiskali kakšno motivacijsko tematsko pot?

Da.	43
Ne.	23

65 % ljudi je že obiskalo kakšno motivacijsko tematsko pot.

8. Ali poznate še kakšno drugo tematsko pot, primerno za otroke (katero in kje)?

Nekaj manj kot polovica staršev ne pozna nobenih drugih tematskih poti.

Posamezniki pa poznajo še:

- Pot v Sušo
- Pravljični gozd v Logarski dolini
- Polhov doživljajski park v Polhovem Gradcu
-

9. Če je še niste obiskali, ali bi jo bili pripravljeni obiskati?

Da.	44
Ne.	1
Smo jo že obiskali.	20

Večina staršev z otroki bi bila pripravljena obiskati tematsko pot za otroke.

10. Ali se vam Železniki zdijo primerni za tematsko pravljico pot?

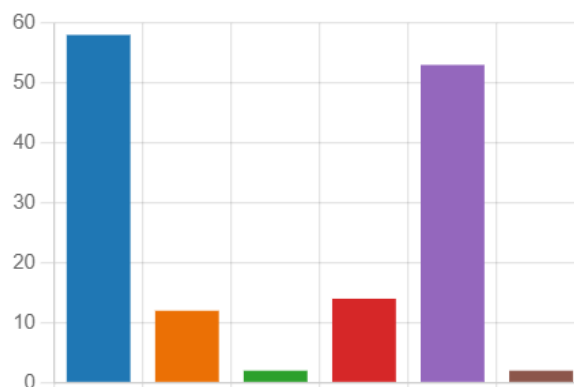
Da.	62
Ne.	4

Železniki se večini zdijo primerni za tematsko pot.

11. Kje dobite informacije za tematske poti ali druge izlete?

Na internetu.	58
Na info točki kraja, ki ga obišče...	12
V muzeju.	2
Prebremo v časopisu ali reviji.	14
Predlagajo nam prijatelji, znanci.	53
Drugo.	2

Informacije za takšne poti, ki so jih do zdaj obiskali, so dobili predvsem na internetu ali pa jim jih predlagajo prijatelji/znanci.

12. Se vam zdi, da so Železniki primerni za obisk za družine z mlajšimi otroki?

Da.	47
Ne.	16
Kraja ne poznam tako dobro.	3

Staršem se Železniki zdijo primerni za obisk z mlajšimi otroki.

13. Kje v Železnikih se bi vam zdela primerna motivacijska tematska pot?

Večina jih meni, da bi bil prostor za tematsko/motivacijsko pot v Železnikih primeren na Kresu ali kje drugje v naravi, npr. na Hujski.

14. Ali poznate kakšno pravljico/zgodbico, pripovedko, ki bi jo lahko umestili v motivacijsko pot? Katere?

Skoraj polovica nima nobene ideje za pravljico/zgodbo, ki bi bila uporabna za tematsko pot. Nekaj jih predlaga, da zgodbo napišemo sami na podlagi zgodovine Železnikov.

5. 3. EKSURZIJA BOHINJSKA BELA IN BLED

Najbolj nam je bila všeč Godrnjačeva pot, saj smo na njej reševali zabavne naloge in izvedeli, od kje tako ime poti. Reševali smo naloge, igrali na glasbene kamne, delale vaje za ravnotežje in šle po labirintu iz kamnov. Pot se nam je zdela zanimiva in ravno prav dolga in ne prezahtevna za mlajše otroke. Pot je bila tudi zelo dobro označena s šapami medveda.

Obiskali smo tudi Kozorogovo pot, ki so jo pripravili učenci osnovne šole z Bleda. To je pot okoli blejskega jezera. Hodile smo po cesti, na kateri smo ob strani prebrale dele zgodbe ter na list odtisnile žig. Ob tej poti nam je bil najbolj všeč pogled na jezero. Hranile smo račke ter delale izzive (štele race, ribe; delale počepe ter skakale po štorih). Na tej poti se nam je zdelo, da je bilo na točkah preveč besedila, naloge pa nerazumljive. Zdi se nam, da je pot okrog jezera že sama zanima in zato nisi tako motiviran za reševanje nalog. Poleg tega pa te pri zbranem reševanju nalog zmotijo drugi turisti in promet oziroma pešci. Najboljši del izleta pa je bil seveda sladoled.

(Foto: Damjana Demšar)

(Foto: Damjana Demšar)

(Foto: Damjana Demšar)

5. 4. GOZDNA UČNA POT KRES IN NAČRTOVANJE POSTAVITVE TEMATSKE POTI

V maju smo se po vseh pogovorih in analizah odločile, da gremo pogledat in preverit, kje bi bilo mogoče speljati našo Krtkovo pot.

Pri izbiri lokacije smo bile pozorne na:

- varnost,
- primernost terena in dolžino poti,
- atraktivnost terena,
- infrastrukturo.

Po premisleku in več pogovorih smo prišle do odločitve, da je najprimernejši teren Gozdna učna pot Kres.

Ta pot se nam zdi primerne dolžine in primernega terena. Torej, pot ni prestrma in ni nevarna. Po njej se lahko otroci prosto gibljejo brez stalnega nadzora staršev. Speljana je krožno, večinoma po gozdu in travniku, kar pa je najboljše naravno učno okolje, ki so ga otroci lahko deležni.

Všeč nam je, da so ob poti tudi igrala, saj le-ta otroke vedno znova navdušijo in zaposlijo.

Vse smo se strinjale, da je pomembno, da je ob pričetku poti možnost parkiranja. Sicer je lahko lokacija brez parkirišča velika slabost, ki bi turiste odvrnila od obiska poti. Primerno se nam je zdelo, da bi se pot pričela pri Športni dvorani. Pot z glavne ceste se lahko dobro označi in je ne bi bilo težko najti. Prednost je tudi, da je cesta v Dašnico obnovljena s pločnikom. Tako je sedaj tudi začetni ožji del poti ob cesti mnogo varnejši. Poleg parkirišča pa je ob Športni dvorani tudi bar, kjer se bodo otroci in tudi starši ob koncu poti z veseljem ustavili in okrepčali. V primeru, da pa bi le-ta bil zaprt, pa je tudi do Bazena blizu.

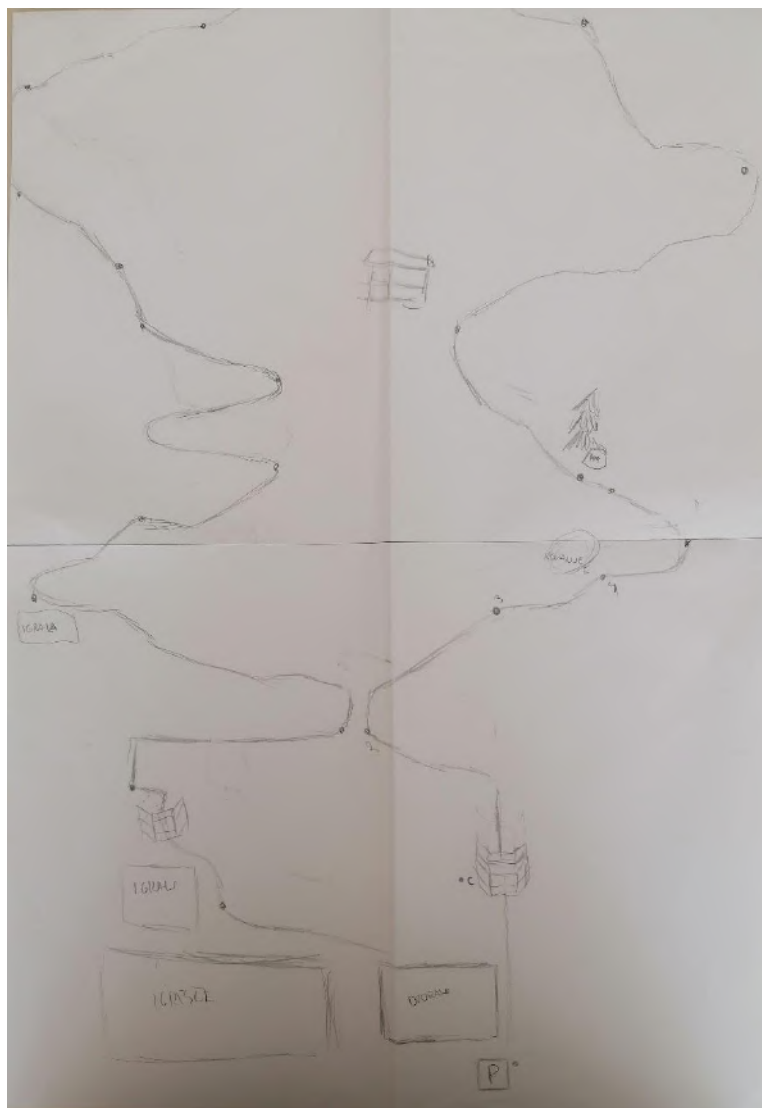
Celotno pot smo prehodile in zraven že določale, kje bi lahko bile točke in naloge na njej, kje bi bili potrebni smerokazi. Sproti smo dorisovale zemljevid.

Vsak, ki bi se odločil iti na pot, bi dobil A4 list. Le-tega bi dobil v Muzeju Železniki, na Bazenu Železniki ali v Športni dvorani. Na prvi strani bi bila navodila in križanka, v katero bi sproti vpisoval rešitve nalog oziroma tabel ob poti. Na drugi strani lista pa bi bil zemljevid za orientacijo in vsemi vrisanimi točkami.

Ocenile smo, da bi družina skupaj z izpolnjevanjem nalog za celotno pot potrebovala približno 2 uri.

(Foto: Tinkara Kokalj)

(predlog labirinta)

(zemljevid poti)

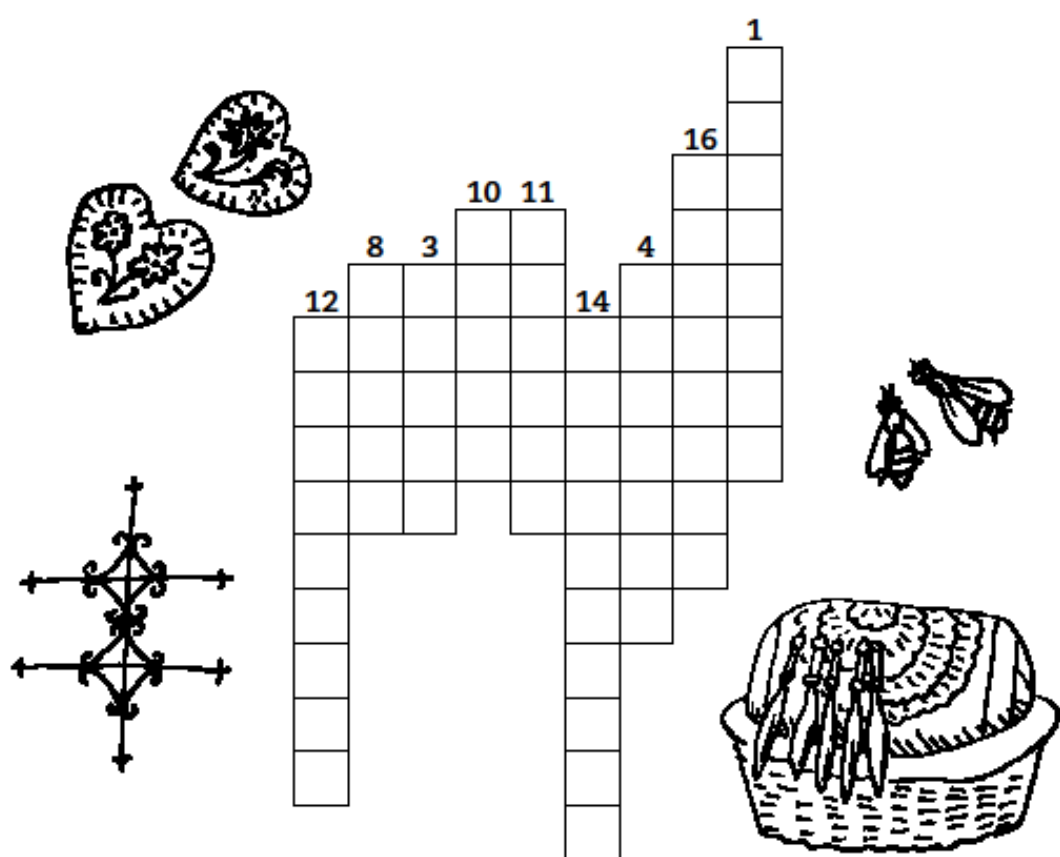
5. 5. KRTKOVA UČNA POT

Krtkova pot

Krtek zelo rad raziskuje različne kraje Slovenije in je tako spoznal tudi Železnike. Tokrat bo na poti pomagal tudi tebi. Sledi njegovim oznakam in opravi različne naloge, ki te čakajo. Na ta list v križanko vpisuj rešitve. Dobil boš geslo in tako ugotovil, **kje Krtek najraje preživlja svoje počitnice.**

Odebeljene črke, ti bodo v pomoč pri reševanju križanke.

19. točka: Tako, na koncu si! S pomočjo krtka ti je uspelo spoznati nekaj o Železnikih in se pri tem tudi zabavati. Upam, da si se imel lepo!

Na koncu igrišča je parkirišče, kjer si začel pot. Z rešeno križanko lahko greš v muzej ali bar Bazen Železniki, kjer te čaka nagrada.

1.

Reka, ki teče pod tem
mostom, se imenuje:

— — — — —

REBUS

2.

Pozor! Kadar prečkaš
cesto, poglej levo in
desno. Če je cesta
prosta, dvigni roko in
pojdi na drugo stran.

3.

SATJE izdelujejo
čebele delavke iz
voska in je sestavljeni
iz več tisoč celic.
Napolnjen je z medom,
pelodom in zalego.

4.

**V Železnikih so do leta 1902
izdelovali žeblice in druge
železne izdelke. Kako se
imenuje postopek oblikovanja
kovine?**

**Krtek rad igra na inštrumente.
Tudi ti se preizkusi v igranju
na kovinske tulce..**

5.

**Krtek se pri petju večkrat
pridruži murenčkom.
Poznaš pesem Romane
Kranjčan z naslovom
Murenčki? Zapoj jo in
opazuj, ali te posluša
kakšen muren.**

6.

**Uganka:
Pod iglato goro
vem za črno vojsko.**

7.

Poglej skozi luknjice in
videl/a boš okoliške
hribe (Miklavška gora,
Kovaški vrh,
Ratitovec).

8.

V zgornjem delu Železnikov
še danes stoji PLAVŽ (geslo v
križanki) ali visoka peč, ki je
bila namenjena pridobivanju
surovega železa.

Tudi ti v gozdu naberi vejice
in si zgradi svojo peč.

9.

Na poti do
naslednje table šteje
gozdne škratke, ki
se skrivajo ob poti
in te opazujejo.

10.

Koliko škratkov si naštel/a? Pa
veš, da so bili narisani na
posebno kamnino, ki so jo
pridobivali v naših krajih in z
njimi prekrivali strehe?

Kako misliš, da se imenuje?

- a) SKRIL
- b) GRANIT
- c) APNENEC

11.

GAVTRE so lepo
oblikovane kovane
okenske mreže.
Si že kakšne kdaj
opazil/a?

Preizkusi se v labirintu.

12.

Od tu se ti skozi veje
dreves razprostira pogled
na eno izmed bolj sončnih
vasi – Dražgoše.

Znani so po lepih medenih
kruhkah?

D_____ KRUHKI

14.

Si na travniku, ki mu domačini pravijo Bele trate. Blizu tebe pa je tudi past za majhne živali, ki uničujejo drevesa. To so majhni hrošči, ki pod lubjem dreves dolbejo rove. Eni izmed njih se imenujejo lubadarji. Mogoče veš, za katere živali gre? (Tako se imenuje tudi naselje v Škofji Loki.)

13.

Prišel/a si na Boškovo jaso. Ne hodi po visoki travi in rajši občuduj lepo naravo.

15.

Če si pozoren, lahko na tem delu poti opaziš mnogo gozdnih zdravilnih rastlin (smrekovi vršički, meta, maline, jagode, borovnice, koprive, materina dušica).

16.

Ko je leta 1902 plavž ugasnil, so ljudje začeli iskati nove načine zaslužka. Začelo se je razvijati čipkarstvo. Za te lepe umetnine poleg vztrajnosti in natančnosti potrebuješ punkel, bucike in KLEKELJNE.

18.

Skoraj na cilju si. Pazljivo pojdi čez cesto in nato zavij desno.

19.

Igrišče Dašnica pri športni dvorani.

17.

Igrala nad naseljem Dašnica.

6. ZAKLJUČEK

Ob koncu šolskega leta lahko rečemo, da smo vesele, da smo imele priložnost sodelovati pri tej raziskovalni nalogi. Všeč nam je bilo sodelovanje v ekipi. Naučile smo se, da je turizem pomemben za kraj ter, da turiste privlačijo zanimivosti, ki si jih lahko ogledajo v kraju. S to nalogo smo se naučile sestavljati ankete in oblikovati raziskovalna vprašanja. Ekskurzija po tematskih poteh nas je navdušila, da bi res lahko tudi v Železnikih izpeljali nekaj podobnega. Želimo si, da bi naše načrtovanje obrodilo sadove in se bomo v prihodnosti lahko sprehodile po »naši« Krtkovi poti in s tem tudi prispevale k povečanju turizma v Železnikih.

7. POVZETEK

V raziskovalni nalogi smo proučevale turizem. Posebno so nas zanimali pogoji za turizem v Železnikih in družinski turizem. Naša ideja je v Železnikih postaviti tematsko pot za družine z mlajšimi otroki.

Želele smo izvedeti več o turizmu v Železnikih, zato smo intervjuvale dejavna delavca v turizmu, go. Natašo Habjan in g. Tomaža Weiffenbacha. V nalogo smo želele vključiti tudi mnenje staršev otrok prve triade in vrtčevskih skupin Ptički ter Čebelice (šestletniki). To je populacija, ki jo na tematski poti najbolj pričakujemo. Starši so reševali spletno anketo o turizmu, dejavnostih, ki jih počnejo z otroki, o tematskih poteh itd.

Poleg intervjujev in ankete si ogledali dve tematski poti – na Bledu in Bohinjski Beli, ki sta namenjeni družinam z mlajšimi otroki. Ekskurzija nam je pokazala, kaj si na naši tematski poti želimo in česa ne.

Naš načrt je Krtkovo tematsko pot postaviti na hrib Kres, z izhodiščem in ciljem pri Športni dvorani Železniki. Ogledale smo si traso poti (v veliki meri na Gozdni učni poti) in načrtovale postavitev tabel za označitev poti, tabel z nalogami in pripomočkov na poti. Naloge bodo vključevale naravno in kulturno dediščino našega kraja, varnost v prometu, gibalne naloge, pravljica bitja ... Naredile smo tudi predlog učnega lista, ki bi ga lahko prejel vsak, ki bi si želel na to pot.

Raziskavo želimo predstaviti na občini, kjer upamo, da nam bodo z veseljem prisluhnili in realizirali našo tematsko pot.

Ključne besede: turizem, turist, družinski turizem, tematska pot.

8. LITERATURA

- DETELA, M. *Abeceda turizma*. Ljubljana: Turistična zveza Slovenije, 2007.
- FRAJZMAN, P. *Turistična geografija in kulturna dediščina*. Pridobljeno dne 5. 6. 2022 s spletne strani: <https://slidetodoc.com/osnovni-pojmi-turistina-geografija-in-kulturna-dediina-polona/>
ppt <https://slidetodoc.com/download.php?id=6707895>
- Godrnjačeva pot. TD Bohinjska Bela: 2020. Pridobljeno dne 29. 3. 2022 s spletne strani: <http://www.bohinjskabela.si/sl/aktivnosti/godrnjaceva-pot>
<http://www.bohinjskabela.si/en/news/godrnjaceva-pot>
- KOVAČ, P. *Hrabroslov prestrašeni*. Ljubljana: DZS, 2009.
- KOS, K. *Razvoj družinskega turizma na Rogli, zaključna seminarska naloga*, FF, Ljubljana, 2015. Pridobljeno dne 17. 4. 2022 s spletne strani: <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=103664&lang=slv>
- MIYAKAWA, E., OGUCHI, T. Naslov članka: *Družinski turizem izboljšuje dobro počutje staršev in splošne sposobnosti otrok*. Revija Tourism Management 88 (2022) 104403, str. 1 - 6. Pridobljeno dne 18. 5. 2022 s spletne strani: https://webmail.arnes.si/?_task=mail&_frame=1&_mbox=INBOX&_uid=23748&_part=2&_action=get&_extwin=1
- *Ne razjezimo blejskega Zlatoroga*. Zgibanka. Projekt Spoznajmo biodiverziteto v naseljih sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj: 2016.
- Pridobljeno, 20.1.2022 s spletne strani:
<https://slovenia-outdoor.com/experiences/top-pohodniska-destinacija-v-evropi/tematske-poti/>
- SCHÄNZEL, H. A., YEOMAN, I. Trendi v družinskem turizmu. Revija Tourism Futures 2 (2015), str. 141 – 147. Pridobljeno dne 1. 6. 2022 s spletne strani: https://webmail.arnes.si/?_task=mail&_action=get&_mbox=INBOX&_uid=23748&_token=clL13pNXcQc8RCZR9OwKcFPk9fBSWPiZ&_part=3
- SENEGAČNIK, J. *Geografija Slovenije učbenik za 9. razred osnovne šole*. Ljubljana: Modrijan, 2016.
- SKERLOVNIK ŠTRANCAR, A., POPIT, S. *Turistična vzgoja. samostojni delovni zvezek za IP TVZ v devetletni OŠ*. Ljubljana: DZS, 2006.

- Slovenija.info. Pridobljeno 18. 5. 2022 s spletne strani: <https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/top-slovenske-tematske-poti>
- Škratelj, zavod za kulturo, izobraževanje in šport. Pridobljeno dne 18. 5. 2022 s spletne strani: <https://www.skratelj.org/pravljicne-poti/>
- *Turistični vodnik občine Železniki*. Kranj: Gorenjski tisk storitve d.o.o., 2015.
- ŽLEDER B. *Turistična vzgoja – TVZ – izbirni predmet*, Pridobljeno dne 5. 6. 2022 s spletne strani: <https://slidetodoc.com/turistina-vzgoja-tvz-izbirni-predmet-barbara-lender-prof/>

USTNI VIRI:

- HABJAN, Nataša (1971). Na Kresu 2a, Železniki. 11. november 2021
- WEIFFENBACH, Tomaž (1982). Na Plavžu 11, Železniki. 17. marec 2022